

Підготовка до виступу на засіданні ДЕК

Перше і найголовніше, з чого починається підготовка до захисту роботи, – це розробка виступу за підсумками дослідження у формі усної доповіді, яка покликана розкрити сутність, теоретичне й практичне значення результатів проведеної роботи.

У структурному відношенні доповідь можна поділити на три частини, які складаються із рубрик, кожна з яких являє собою самостійний смисловий блок, хоча в цілому вони логічно взаємопов'язані і представляють єдність, яка сукупно характеризує зміст проведеного дослідження.

Перша частина доповіді віддзеркалює вступ роботи. Рубрики цієї частини відповідають тим смисловим аспектам, відповідно до яких надається опис наукової проблеми та формулювання мети роботи. Також необхідно зазначити методи, за допомогою яких проводилось дослідження, та охарактеризувати склад і загальну структуру роботи.

Після першої вступної частини йде друга і найбільша за обсягом частина, яка у послідовності, встановленій логікою проведеного дослідження, характеризує кожну частину роботи. При цьому особливу увагу слід звернути на підсумкові результати. Відзначаються також критичні співставлення та оцінки.

Закінчується доповідь підсумковою частиною, яка будується за висновками роботи. Тут доречно перерахувати загальні висновки з її тексту (не повторюючи більш часткові узагальнення, зроблені при характеристиці розділів основної частини) і зібрати воедино основні рекомендації.

До тексту доповіді можуть бути додані ілюстративні матеріали (схеми, таблиці, графіки, діаграми і т.д.), які необхідні для доказів висунутих положень, зроблених висновків і запропонованих рекомендацій.

☐ **Ці ж результати додатково потрібно представити у вигляді електронної презентації.** До неї слід включати основні елементи, викладені у вступі (актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотези), основні визначення, типології, класифікації, висновки, а також, за наявності, таблиці, схеми, графіки, карти тощо.

Коли текст виступу на захист роботи складений, доречно підготувати письмові відповіді на зауваження й побажання, які наявні у відгуку наукового керівника, а потім скласти письмові відповіді на всі питання і зауваження, які містяться у рецензії.

У випадку згоди із зауваженнями рецензента можливо використання відповідей типу: *«Із цим не можна не погодитися»*, *«Вказані недоліки можуть бути виправлені...»*, *«Я цілком згодний із тим, що...»*, *«Зауваження по роботі досить справедливі...»*.

У випадку незгоди із зауваженнями рецензента можна заперечувати таким чином : *«Я дозволю не погодитися...»*, *«У зв'язку із зауваженнями хотілося б звернути увагу присутніх на таке...»*, *«Це питання поки залишається відкритим...»*, *«Факти (результати, дані) доводять, що...»*, *«Із зауваженнями не можна погодитись, оскільки...»*, *«Думаю, що це не стосується теми нашого дослідження...»*, *«Така постановка питання неправомірна, оскільки...»* тощо.

Відповіді мають бути короткими, чіткими й добре аргументованими. Якщо можливі посилання на текст роботи, то їх слід робити. Це надає відповідям більшої переконливості й одночасно дозволяє підкреслити достовірність проведеного дослідження.

При підготовці до захисту бажано ще раз уважно перегорнути весь текст роботи, зробити помітки на сторінках, вкласти у потрібні місця закладки. Особливу увагу слід звернути на аналітичні таблиці, графіки та схеми, що містять у собі в наочній і концентрованій формі найбільш значущі результати роботи. Частину таких матеріалів бажано підготувати для ілюстрації у залі засідань ДЕК. Вони оформлюються таким чином, щоб студент-випускник міг демонструвати їх без особливих труднощів, і вони були доступні усім присутнім у залі.

Тривалість доповіді – **5-7 хвилин**